

На основу члана 80. став 4., члана 82. став 3. Закона о шумама („Службени гласник РС”, бр.30/10, 93/12, 89/15 и 95/18-др.закон), члана 56. и члана 62. Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС”, број 95/18, 49/19, 86/19 – усклађени динарски износи, 156/20 – усклађени дин. изн., 15/21 – доп. усклађени дин. изн., 15/23 – усклађени дин. изн., 92/23, 120/23 – усклађени дин. изн., 99/24 – усклађени дин. изн., 109/25, 118/25 – усклађени дин. изн. и 35/26), и члана 40. Статута града Бора („Службени лист града Бора”, бр. 3/19) Скупштина града Бора, на седници одржаној _____ 2026. године, донела је

П Р О Г Р А М

КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА ОСТВАРЕНИХ ОД НАКНАДЕ ЗА КОРИШЋЕЊЕ ШУМА И ШУМСКОГ ЗЕМЉИШТА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА БОРА ЗА 2026. ГОДИНУ

I УВОД

Овим Програмом утврђује се намена и начин коришћења средстава од накнаде за коришћење шума и шумског земљишта, планираних у буџету града Бора за 2026. годину.

Средства од накнаде за коришћење шума и шумског земљишта намењена су за реализацију планова, програма, пројеката и других активности у области заштите и унапређења шума и шумског земљишта града Бора.

Програм коришћења средстава остварених од накнаде за коришћење шума и шумског земљишта доноси се за сваку календарску годину.

Овај програм садржи: генералне карактеристике подручја, стање шума и шумског земљишта, законске основе, мере и активности на унапређењу општекорисних функција шума од значаја за Град Бор, финансијски план за спровођење мера и активности на заштити шума и шумског земљишта, спровођење програма и извештавање.

II ГЕНЕРАЛНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОДРУЧЈА

1. ТОПОГРАФСКО-ГЕОГРАФСKE И КЛИМАТСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОДРУЧЈА

1.1.1. Географске и административне карактеристике

Град Бор се налази на истоку Републике Србије, између града Зајечара и општина Неготин, Мајданпек, Жагубица, Деспотовац и Бољевац. Карактеристична је близина граница са Бугарском и Румунијом. Налази се на 44° 5' северне ширине и 22° 6' источне дужине на надморској висини 370-450 м. Максимална просечна температура је 20,9° С, а минимална 1,35° С, годишњи просек падавина 500–800 мм. Већи део територије је брдско-планински. Припада сливу Тимока, односно Дунава. Град Бор припада Борском округу (заједно са општинама Неготин, Мајданпек и Кладово) и заузима површину од 856 км² на којој живи 40.845 становника (према попису из 2022. године) или 48 становника на км².

Веза са главним путним правцем - аутопут Е-75 (Београд - Скопље) је могућа преко 4 путна правца и то: пут преко Бољевца и Параћина дужине 87 км; пут преко Зајечара, Књажевца и Ниша дужине 150 км; пут преко Жагубице, Кучева и Пожаревца дужине око 158 км и пут преко Заграђа и Милошеве куле дужине око 205 км.

1.1.2. Природни услови и животна средина

Западни део града Бора припада планинском комплексу Јужног Кучаја. Својом атрактивношћу и разноврсношћу површинских облика рељефа истиче се планинска висораван Дубашница, површине 82 км². Источни део захватају планине: Стол, Мали и Велики Крш, Дели Јован и Горњанска висораван. Површина ових кречњачких гребена и

простора износи око 50 км².

Град Бор има умерено-континенталну климу, са доминантним западним и северозападним ветровима, уз знатно учешће источног ветра и високим учешћем тишине, са хладнијим зимама и натпросечно већим снегом на планинама, са просечно 500-800 мм падавина/годишње. Очекује се да глобалне климатске промене доведу до чешћих појава суше у локалу, што се може одразити на стање шума (слабији пораст, сушење, чешћа појава пожара).

Средње годишње вредности влажности ваздуха крећу се око 70%. Годишњи режим влажности показује максимум у зимским месецима и минимум лети (јули, август).

У хидрографском погледу подручје града Бора припада сливу Тимока. Највећи водотоци овог подручја су Тимок, Црни Тимок, Злотска река са притокама, Брестовачка река, Шарбановачка река, Борска река, Кривељска река и Равна река, у које се уливају мнобројни потоци сталног или повремениог тока воде. Наведени водотоци се одликују малим протоком и неуједначеним водостајима, а користе се за наводњавање и водоснабдевање, изузев Борске реке, која је затрована.

Услед интезивног развоја рударства, металургије бакра и друге индустрије, неповољни агенси из ових делатности су, захваљујући ружи ветрова, утицали на изложеност како пољопривредног, тако и шумског земљишта њиховом деловању, и то највише у катастарским општинама Бор I, Бор II, Оштрељ, Кривељ, Слатина и Доња Бела Река.

2. СТАЊЕ ШУМА И ШУМСКОГ ЗЕМЉИШТА

Укупна површина града Бора је 85.348 ха, од чега пољопривредно земљиште чини 41.641 ха (48,7 %), шумско земљиште чини 36.392 ха (42,8 %) и неплодно земљиште чини 7.315 ха (8,5 %).

Од укупне наведене површине шума на територији града Бора, приближно 12.000 ха налази се у власништву Републике Србије, док се преостали део налази у приватној својини.

На територији града Бора најзаступљеније су шуме цера (на нижим надморским висинама), букве (на вишим надморским висинама) и у знатно мањем обиму шуме багрема и четинара.

Значај шума се огледа у ублажавању климатских промена, повећавању концентрације кисеоника и смањивању концентрације угљен-диоксида у атмосфери, у пречишћавању ваздуха, смањењу исушивања земљишта, спречавању клизишта и ерозија, смањењу буке, пружању станишта бројним врстама животиња, гљива и биљака, у привредном смислу и на друге начине.

Поред привредно-економског и еколошког значаја шума, од великог значаја су, спортско-рекреативни (заступљен кроз активности и садржаје разних савеза, клубова и удружења: планинарски, скијашки, ловачки и др) и туристички значај шума.

III ЗАКОНСКЕ ОСНОВЕ

Законом о шумама уређује се очување, заштита, планирање, гајење и коришћење шума, располагање шумама и шумским земљиштем, надзор над спровођењем овог закона, као и друга питања значајна за шуме и шумско земљиште.

Очување, заштита и унапређење стања шума, коришћење свих потенцијала шума и њихових функција и подизање нових шумских састојина у циљу постизања оптималне шумовитости, просторног распореда и структуре шумског фонда у Републици су делатности од општег интереса.

Законом је прописано да се обезбеђују услови за одрживо газдовање шумама и шумским земљиштем, на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује њихова производна способност, биолошка разноврсност, способност обнављања и виталност и

унапређује њихов потенцијал за ублажавање климатских промена, као и њихова економска, еколошка и социјална функција, а да се при том не причињава штета околним екосистемима.

У заштити шума и шумског земљишта укључене су и локалне самоуправе на својој територији. Чланом 62. Закона о накнадама за коришћење јавних добара прописано је да приходи остварени од накнаде за коришћење дрвета у висини од 30 % припадају буџету јединице локалне самоуправе. Из тих средстава јединице локалне самоуправе могу финансирати активности на унапређењу општекорисних функција шума од значаја за локалну самоуправу (еколошке, комуналне, спортско-рекреативне и друге активности и објекти), у складу са програмом који доноси надлежни орган локалне самоуправе.

IV МЕРЕ И АКТИВНОСТИ НА УНАПРЕЂЕЊУ ОПШТЕКОРИСНИХ ФУНКЦИЈА ШУМА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ГРАД БОР

Програм за 2026.годину предвиђа пошумљавање огољених катастарских парцела шумског земљишта у државној својини и пошумљавање загађених или за пољопривредну производњу непогодних катастарских парцела пољопривредног земљишта (земљишта 7. и 8. класе) у државној својини.

Предметно пошумљавање има за циљ унапређење општекорисних функција шума од значаја за локалну самоуправу – смањење загађења, ублажавање климатских промена, стварање повољних услова за здравље људи и др.

Пошумљавање се планира на катастарским парцелама које ће бити одабране/идентификоване током године и за које ће бити урађен предмер и предрачун извођења радова.

V ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА СПРОВОЂЕЊЕ МЕРА И АКТИВНОСТИ НА УНАПРЕЂЕЊУ ОПШТЕКОРИСНИХ ФУНКЦИЈА ШУМА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ГРАД БОР ПРЕДВИЂЕНИХ ПРОГРАМОМ

За реализацију овог програма у буџету Града Бора опредељена су средства у укупном износу од 1.595.375,39 динара - стање прихода на дан 28.08.2026. године по основу накнаде за коришћење дрвета.

Наведена средства ће се користити за куповину садница шумског дрвећа и за извођење радова (садња и по потреби и други радови).

Табела 1. План коришћења средстава остварених од накнаде за коришћење дрвета

	Приходи	Расходи
Накнада за коришћење дрвета	1.595.375,39	
Вредност садница шумског дрвећа		Урадиће се предмер и предрачун
Вредност радова		Урадиће се предмер и предрачун
Укупно	1.595.375,39	1.595.375,39

VI СПРОВОЂЕЊЕ ПРОГРАМА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Након одабира парцела за пошумљавање, по потреби добијања сагласности Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, за пошумљавање наведених парцела и израде предмера и предрачуна извођења радова, Градска управа града Бора ће спровести поступак јавне набавке за куповину садница шумског дрвећа и за услуге извођења радова.

За садњу дрвећа и пратеће радове могу се користити и услуге волонтера.

Извештај о реализацији овог програма Градска управа града Бора доставља Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде до 31. марта 2027. године.

VII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Овај програм објавити у "Службеном листу града Бора".

Број: _____ / 2026-I

У Бору, _____ септембра 2026. године

СКУПШТИНА ГРАДА БОРА

ПРЕДСЕДНИК,

Добрица Ђурић